

SLAUGYTOJŲ PROFESINIO PERDEGIMO SINDROMĄ PROGNOZUOJANČIŲ PSICHOSOCIALINIŲ DARBO VEIKSNIŲ TYRIMAS

Tyrimo vadovė: dr. Birutė Pajarskienė

Atsakingas vykdytojas: Arūnas Žiedelis

Tyrimo vykdymo laikotarpis: 2016 m. balandžio mėn.–2017 m. birželio mėn.

Tyrimo pagrindimas. Šiuolaikinių organizacijų efektyvumas yra tampriai susijęs su jų darbuotojų motyvacija atlikti darbą geriau nei vien minimaliai. Viena iš kliūčių tokiai motyvacijai pasiekti yra darbuotojų profesinis perdegimas, apibrėžiamas kaip fizinio, emocinio ir protinio išsekimo būseną, kilusi dėl ilgalaikio susidūrimo su emociškai sunkiomis situacijomis darbe. Tyrimai rodo, jog perdegimas yra sietinas su neigiamomis pasekmėmis darbuotojams asmeniškai ir visai organizacijai.

Potencialiai perdegimą gali patirti bet kuris darbuotojas, tačiau kai kurių profesijų atstovai susiduria su didesne rizika. Viena iš tokių profesijų yra slaugytojos. Tai yra didžiausia sveikatos priežiūroje dirbančių darbuotojų grupė, todėl jų perdegimas daro reikšmingą neigiamą įtaką visos sveikatos apsaugos sistemos funkcionavimui.

Tyrimai rodo, jog perdegimo prevencija yra efektyviausia tuomet, kai ji yra orientuota į su perdegimu sietinų psichosocialinių darbo veiksnų kontrolę, tačiau kiekvienai darbuotojų grupei aktualiausi veiksniai gali skirtis. Dėl to svarbu yra identifikuoti būtent slaugytojoms aktualiausius darbo veiksnis, kurie yra sietini su perdegimu.

Tyrimo tikslas – identifikuoti slaugytojų profesinį perdegimą prognozuojančius psichosocialinius darbo veiksnis. Tikslu bus siekiama nustatant svarbiausius prognostinius veiksnis 3 tipų stacionaro skyriuose: psichiatrijos, chirurgijos ir paliatyvios slaugos.

Tyrimo uždaviniai.

- Nustatyti svarbiausius psichiatrijos stacionaro skyriuose dirbančių slaugytojų perdegimą prognozuojančius psichosocialinius darbo veiksnis;
- Nustatyti svarbiausius chirurgijos stacionaro skyriuose dirbančių slaugytojų perdegimą prognozuojančius psichosocialinius darbo veiksnis;
- Nustatyti svarbiausius paliatyvios slaugos skyriuose dirbančių slaugytojų perdegimą prognozuojančius psichosocialinius darbo veiksnis.

Tyrimo metodika. Kiekybinis skerspjūvio tipo tyrimas. Duomenys renkami anketinės apklausos metodu apklausiant 549 Vilniaus miesto psichiatrijos, chirurgijos ir paliatyviosios slaugos skyrių slaugytojus. Anketa sudaro demografinių klausimų dalis, Išplėstinė slaugytojų streso skalė, HSE streso darbe klausimyno kontrolės, paramos ir vaidmens subskalės, Kopenhagos perdegimo klausimynas ir Utrechto išitraukimo į darbą skalė. Taikant daugialypę regresiją bus identifikuojami svarbiausi perdegimą prognozuojantys veiksniai.

Rezultatai. Tyrimas atskleidė, jog tarp vertintų skyrių svarbiausi profesinio perdegimo rizikos veiksniai iš esmės nesiskyrė. Slaugytojų profesinį perdegimą geriausiai prognozuoja tokie psichosocialiniai veiksniai, kaip didesnis darbo krūvis, dažnesnės nemalonios sąveikomis su pacientais ir jų šeimų nariais, prasti darbo kolektyvo santykiai bei neaiškus darbo vaidmuo. Remiantis šiais rezultatais bus parengtos metodinės rekomendacijos, skirtos sveikatos priežiūros įstaigų vadovams, siekiantiems kurti nuo perdegimo apsaugančią darbo aplinką.

Daugiau informacijos Jums gali suteikti Higienos instituto Profesinės sveikatos centro Tyrimų skyriaus specialistas Arūnas Žiedelis tel. (8 5) 212 2589 arba el. p. arunas.ziedelis@hi.lt.